

Vtorek, četrtek in soto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k,
" pol leta 4 " — " "
" četrť " 2 " 20 " "

Po pošti:

za vse leto 10 g. — k
" pol leta 5 " — " "
" četrť " 2 " 60 " "

Vredništvo in opravništvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopis se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

SLOVENSKI NAROD.

Oznanila:

Za navadno tristopno vrsto se plačuje: 6 kr. če se tiska 1krat, 5 " " " 2krat, 4 " " " 3krat. večje pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štempelj) za 30 kr.

Izviren telegram „Slov. Narodu.“

Na Dunaji, 27. maja.

Iz zanesljivega vira Vam morem naznaniti, da so volitve za deželni zbor razpisane na 24. dan junija meseca. Uradom se je to službeno že naznanilo, javno do zdaj še ni oglašeno.

„Zgubljena državna ideja.“

Do zdaj je samo še časnikarska govornica, da se bodo nove volitve za razpuščene deželne zборе vršile 20. dan junija meseca. Naj že ta dan obvelja ali ne, to je gotovo, da se imamo novih volitev v najkrajšem času nadejati. Kakor je vlada v svojih nedavno oglašanih pismih izrekla, „bode se prebivalstvu dala neposredna prilika z novimi volitvami izraziti in potrditi svojo pravno prepričanje in svoje politične težnje“. Mi sicer do zdaj še ne vemo, koliko bode vlada „posredno“ ali „neposredno“ delala za to, da se pravno prepričanje ne bode kalilo s pritiskanjem in žuganjem na volilce, ne vemo, koliko bo vlada dopuščala, da se težnje posameznih narodov čiste in jasne izrekó pri volitvah, ne veiao, ali bode vlada res pri volitvah ostala objektivna in nepristranska, ali pa bode svoje znane sile razudala, ktere bodo kalile javno mnenje in ga vodile v struge centralističnega mlina. Vse to se bode kazalo kasneje in mi bomo o dotičnih prikaznih govorili odkrito besedo, kakor smo jo vajeni govoriti. Za denes naj govorimo o enem slamnatem možu, kterega nam naši sovražniki postavljajo v državno proso in to je „državna ideja“ — zgubljena državna ideja. Res je zgubljena in zgubljena v krogih, kjer se možje vedó kakor „očetje države“, v krogih, ki delajo avstrijsko osodo.

Ne bomo kazali na one možé, o kterih govori naš dunajski dopisnik — cs, ktero je zedinjena Nemčija

že tako popadla, da se branijo vsacega kandidata, ki bi se upal čutiti se Avstrijana, misliti, govoriti in delati kot Avstrijan. Omenjati pa moramo Beustovega pisma 28. aprila poslanega avstrijskim zastopnikom na tujih dvorih. Narodi — avstrijski narodi so se od začetka Potockijevega ministerstva sém kot državljani skrbno povpraševali, kaj hoče vlada, kaj nam je pričakovati. Vlada je molčala, avstrijski narodi niso mogli dobiti odgovora. Pač pa so dobili nezahtevan odgovor vse tuje vlade, kjer ima Avstrija kacega zastopnika. Radopisni Beust je Francozom, Lahom, Turkom, morebiti tudi Japanezom in Kinezom na drobno razlagal, kaj se snuje v Avstriji in kako se snuje — samo avstrijskim narodom nasproti se je pridno molčalo. Državna ideja, ki tiči v tem ravnanju, se nam zdi jako zgubljena. — Misija, ktero je bil grof Potocki prevzel, je čisto notranja misija. Nobena tuja vlada ne sme vprašati, kaj doma v Avstriji delamo. Še Turčija bi vpraševalca po notranjem turškem postopanju zavrnila, nihče bi ne dobil odgovora, ko bi ga tudi prosil ali tirjal. Avstrija kolikor vemo je do zdaj samostalna država, nima nobenih takoimenovanih „varovalnih vlasti“ (schutzmächte), kakor jih imajo nekatere manje države; a vodja avstrijske zunanje politike je toliko pozabil na čast avstrijske države, da je ne naprošen, ne vsled tirjatev, prostovoljno šel zagovarjati notranje naše gibanje. Državna ideja, ki tiči v tem vedenju, se nam zdi jako zgubljena in ne škodovalo bi, ko bi brž ko brž zgubili tudi moža, ki tako slabo vé varovati čast izročene mu države. V Cislajtanciji je državna ideja že toliko zgubljena, da se ni nikdo oglašil proti temu Beustovemu državnemu onečastovanju. Še le Translajtanci so nas morali opomniti na našo zgubljeno čast. „Ung. Lloyd“ je čisto opravičeno pisal: „Mimoramo kar najodločneje karati Beustovo depešo. Delo, ktero je Potocki prevzel, je čisto domača zadeva. Nobena zunanja država se nima v njo utikati. Depeša

poslana našim zastopnikom v tujih zemljah je pa neposredno poročilo vsem onim dvorom, kjer imamo mi svoje zastopnike. Komur denes prostovoljno nekaj poročamo, lahko jutri najde razlogov, da nas v tisti zadevi sam vpraša.“

In še dalje! Ako primerjamo Beustovo depešo z Potockijevim sporočilom na cesarja, nahajamo, da je Beust tujim vladam več povedal, kakor Potocki doma čemu cesarju. Beust v svoji depeši sans phrases sprejema Rechbauerjev program, česar Potocki pred cesarjem ni storil, dasiravno tudi on po ovinkih razglašá, da želi v državnem zboru samo Rechbauerjance. Kje je v vsem tem avstrijska državna ideja? Zgubljena je. Iskati je bo treba in volitve bi utegnile nekoliko še rešiti te zgubljene ideje. A to ne, ako bi se volilci pustili nadvladati od načel propadle decemberske ustave, ki je tako hudo zbegala avstrijsko idejo, ne ako volijo zagovornike pisane državne ustave, ampak ako volijo možé, ki bodo zagovarjali nepisane pravice narodov. Ako bodo narodi dobili, kar jim gré, ako se jim bode dalo toliko pravice, da bodo smeli svoje zadeve po svoje oskrbovati, potem se vrne zaupanje, potem se vrne zadovoljnost, in z njo ljubezen do države, ki jim bode vse to dala in varovala, potem se zopet najde zgubljena državna ideja.

„Vprašanje o državnopravnem stanju posameznih dežel in narodov napram državi, vprašanje o razmeri med deželnimi in državnim zborom, volilni red — to je dosedanji državni zbor razgnalo“ — piše „Tagblatt“. Mi le dostavljamo: kdor želi, da ostane državopravno stanje posameznih dežel, kakoršno je zdaj, da deželni zbori, s kterimi po Giskrinih nazorih ni vladati, odstopijo še to malo svojih dozdanih pravic državnemu zboru, kdor želi da tudi v prihodnje veljajo krivični deželni volilni redje, on ne sme govoriti niti o državni ideji niti o državni konsolidaciji. Po starem kopitu sestavljen državni zbor se mora sam razbiti na svojih lastnih principih, kakor se je

Listek.

O pokorščini.

Tožimo dan denes mnogo. Teró nas krivice starega in novejšega imena: davek, absolutizem vlade, napuhnenih uradnikov itd. A niti o tem ne tožimo vsi, dosti jih je, ki nastavljajo hrbet in trpé kakor uprežna stara para, biča vajena bolj ko piča. In kdo je kriv, da ima beseda: „svobode imaš, narod, kolikor jo zaslužiš —“ dosti opravičenja? Kako so nas in naše prednike izrejali naši učitelji? So-li nas učili krivice ne delati, a tudi ne trpeti? So-li nas učili zavedati se svojega poštenja in svoje veljave?

Okoli l. 1850 se je delil nek politični katekizem med ljudi. Ne vem, če povsod po ljudskih šolah, ali le tam, kjer so bili učitelji in kateheti posebno „lojalni“. Kako ljubó in otročje je bila razkladana v pobožnem duhu „pokorščina do oblasti“ kot prva in zadnja, edina in najbolj potrebna dolžnost podložnika — to še dobro vem, ker prijelo se me je bilo in goreče sem molil za vse te „skrbne očete“, ki so zgoraj. Sicer sam nisem nič čutil od tiste prevelike milosti, ki se lije kakor božji blagoslov iz višín; s slabim obutalom sem v daljno šolo zmrzoval dan na dan: oče boljih ni mogel kupiti, ker je od boga postavljeni oblasti preveč davka plačati moral. A v bukvicah je bilo zapisano in učitelj je nas učil, torej je bilo res: vsa oblast je samo zato,

da za nas skrbi, težave z nami imá, kakor mati z detetom, torej se uklanjajmo in molimo, molimo za njeno blagost!

Ah, ti poštena šolmošterterska duša, ki si me tako lepo učil! Ko bi pod zemljo ne bil, skrivljeni možiček z vekomaj praznim žepom, s prazno glavo, pa morda dobrim srcem, ko bi mogoče bilo, vzel bi te seboj iz vaške šole in na sprehod bi šla gledat domovanja in zidanja teh skrbljivih mogotcev. Kakó bi ti gledal te velikanske kamenite kipe po parkih, te umetelne tomupe, te umetelne drevorede, ta gladka pota, te zverinjake (kjer divja zver bolje kosi in stanuje nego si kedaj ti izobraževatelj narodov in po božji podobi ustvarjen človek), te čarobne palače, te sobe in sobane s kinči, kakoršnih tvoja suha domišljija v nebeškem kraljestvu ni slutila: stavec, jaz ne vem, kaj bi ti rekel! In ko bi ti milijone in milijone imenoval, s kterimi se je vse to delalo in zidalo in stavilo: pač bi ti rekel: „to so srečni ljudje, ti mogočnejši.“ Vriniti se pa ti mora vprašanje: od kod je bilo toliko denarja?

Saj poznaš svoje vaščane, poznaš svojo deželo. Kmetič je za vso svojo gotovino kupil mlade voliče. S temi je brazdo rezal in rad jih je imel. Repe jim je morda posebno narezal, sam jih je gonil na pašo na boljo travo, sam stal pri njih in gledal, kako so mulili, ter veselje imel, kader so bili napašeni, veselje napósled, ko so zredili se. Pride mesar, kupi, kmetič ima dobička 40 gold. Ali bode té spraval v skrinjo, da bo

na stare noge imel za kapljo vina? A! za davek! Trud vsega poletja. — Vidiš, tako so davek plačevali tudi v tistih časih, ko so se delali ti kipi, ti zverinjaki, te palače. Tisoč in tisoč tacih kmetičev, tisoč in tisoč tacih voličev je bilo pač treba, kajti kar pred seboj vidiš, veljalo je milijone. Tisti, ki so to zidati dali, niso volov redili, ne potú potili. — Pa, kaj ne, lepo je vendar, veseliva se lepote. Ne, pojdiva proč, plebejca! Pokorščina je prva čednost. Sicer na teh kipih etc. visé solzé narodov, kri revežev, a knjiga o pokorščini naji uči, da ne smeva soditi. Hajdiva proč, mólit za vse mogočnejše!

Harambaša.

Zgodovinsko-romantičen obraz. Česki spisal Pr. Chocholoušek poslovenil Podgoričan.)

(Dalje.)

„Emin-beg zgane z ramama“. „Kdo more ukazavati strasti,“ — hladno omeni. „Fatima,“ — razodevlje mu dalje, „hm, Marjanko! Fatima te ljubi, ali ti, hajduk, ne umeješ naših krasotic ognjene ljubezni: vrtna cvetica nij, da bi se preselila na gore in v mrzlo zračje.“

„Pa jo ti vzemi,“ — skoči mu Marjanko trpko v besedo, „to pa jaz znam, da bi naš čisti, svobodni zrak ohladil mohamedanski čutljivo srce.“

„Ali meniš — da, hajduk!“ — vskloni se mladi

razbil zadnji državni zbor. Kdor je dober Avstrijanec, kdor ima še kaj avstrijskega mišljenja, on bo priporočal in volil federalista in narodnjaka — a ne centralista in nemškega hegemon!

Peticija „Soče“ do Njeg. Veličastva.

ki nam je nedavno došla v roke, dozdeva se nam tako važno pismo, da naj jo tu od besede do besede izročimo tisku.

Glasi se:

Vaše Veličastvo!

Da bi osrečili svoje narode, proglasilo je Vaše Veličastvo enakopravnost vseh narodov avstrijskih. Vsled tega smo Slovenci dobili naredbo pravosodnega ministerstva 17. marca 1862, ktera se pa ni izpolnovala, kakor se tudi niso izvrševali enaki ukazi drugih ministerstev.

Ker so pa avstrijski, posebno slovanski narodi takraj Litave hrepneli po tem, da se enakopravnost jezikov dejansko vpelje v javno življenje, potrdilo je Vaše Veličastvo tudi §. 19 temeljnih državnih postav 21. decembra 1867, kateri zagotavlja vsakemu avstrijskemu narodu narodni jezik v c. k. uradnih, državnih šolah in sploh v javnem življenju. Ta postava je dobila pravno moč precej, ko se je objavila, in družega ni treba, nego da se začne pisati po vseh uradnih, in podučevati po šolah v narodnem jeziku. Toda le malo se izpolnjuje ta postava pri Slovencih sploh, oziroma pri nas goriških Slovencih; zato naš narod živo in neprenehoma tirja, naj se izpelje ta postava. Ves narod tirja to po svojem časnikarstvu, po taborjih, katerih se je ljudstvo navdušenega srca udeleževalo v številu nad 80 tisoč taborcev, tako po društvi in po svojih poslancih, kateri pošiljajo vsako leto primerne interpelacije vladi Vašega Veličastva; pa skoro zastoj je ves trud.

Ne rečemo, da se ni že nekaj storilo posebno pri c. k. okrajnih glavarstvih v Gorici, Tominu, potem na Krasu in prav malo pri c. k. namestništvu v Trstu, a kaj je to v priliki s tem, kar ukazuje §. 19. omenjenih postav in kar narod želi in potrebuje!

Pri sodnijah vsake vrste je pa velika nemarnost in protivanje. Pridobili smo le to, da pošiljajo nekatere sodnije slovenska povabila, in da sprejemajo slovensko pisane vloge, ktere le poredkoma slovensko rešujejo. Da bi te sodnije pa same izpolnovala svoje dolžnosti, ali vsaj ministerijalni ukaz 17. marca 1862, kateri nam le malo ustreza, ni videti ni gledé na kazenske obravnave po §§. 1., 2., 3., ne gledé civilnih pravnih po §. 5. omenjene naredbe pravosodnega ministerstva; in če imajo tudi natisnene obrazce v slovenskem jeziku, ven-

dar jih večidel ne rabijo. Vse to dokazujejo vsi arhivi vseh sodnij, in tega smo pričeli mi v sejo zbrani društveniki.

Dale bi se zadevne postave lahko izvrševati, ker so nekteri uradniki, advokatje in notarji že začeli pisati, s tem dokazuje, da je mogoče izvrševati to postavo, ker so vsi svetovalci pri okrajni sodnji v Gorici Slovenci, kar so tudi skoro vsi sodniki in adjunkti pri okrajnih sodnijah po deželi, in ker so od leta 1862 imeli sploh vsi uradniki dovolj časa pripravljati se.

Najbolj žalostno se nam godi pri finančnih uradnijah, ktere imajo mnogovrstna opravila s slovenskim ljudstvom, zgodilo se je vendar, da je neka davkarska uradnja odvrгла celo slovenske pobotnice. —

Naša osoda se dá po tem takem primerjati prav žejnemu, ki dobi le kaplje namesto polnega kozarca vode.

To neizvrševanje postav neizmerno škoduje strankam in narodu, kajti v javnih in zlasti v sodnijah opravih je treba, da je vse jasno, odločno in tako pisano, kakor so stranke govorile; in veliko zmot in napak, tedaj veliko škode se je nam pripetilo in se še godi, ker rabijo uradnije za Slovence tuje jezike. Vrh tega zabteva vsakega naroda čast in dostojanstvo, da so vse javne uradnije narodne, ker so le take oblastnije zares domače, ktere kažejo vsemu svetu, da zastopajo narod, in da so zanj osnovane, in takim prav svojim oblastnijam popolnoma zaupa ljudstvo in jih česti.

Vaše Veličastvo! Javne oblastnije so gotovo prevažen, pa ne edini faktor v ljudskem življenju, kajti še večji veljave so tudi šole vsake vrste. Vsak narod se omikuje v šolah, in tudi te morajo biti narodne, da so prave odgojiteljice narodov in prava svetišča omike. Večna ta resnica — ki velja po vsem omikanem svetu, tudi v Avstriji je večidel zmogla. Magjari, Hrvatje, Poljaki, Čehi tudi Moravci imajo že narodne šole vsake vrste, le nam Slovencem je osoda tako nemila, da se v naših gimnazijah in realkah še en predmet ne predava v narodnem jeziku razen veroznanstva v spodnjih gimnazijah. Na Goriškem so sicer ljudske šole narodne, in to je že velika dobrota; a ne zadostuje. Naš narod hrepni po višjem, hrepni po tem, da se udomačijo pri nas vsa znanstva, in zato pričakuje narodnih realk, gimnazij in višjih šol.

Nasledki stare napečne sisteme so pa ti, da smo Slovenci zaostali, in zraven škode, ki jo imamo, nas drugi narodi, naši sosedje psujejo, in nam ugovarjajo, da ni naš slovenski jezik še tako izobražen, da bi bilo mogoče vpeljati ga v javne uradnije in šole.

Naj nam Vaše Veličastvo milostljivo dovoli opomniti, da se je nedavno prav tako trdilo od magjarskega,

českega in hrvaškega jezika, dasi tudi so bili ti jeziki že izobraženi. Opominjamo še, da imamo Slovenci veliko postav poslovenjenih, veliko prestav raznih klasičkov iz stare in nove dobe, tudi precej lepo število izvornih knjig, da izhaja pri nas 12 časopisov tiskanih v narodnem jeziku. Pristavljamo dalje, da jih je doma učiteljev in profesorjev, ki bi lahko hipoma začeli v slovenskem jeziku predavati razna znanstva. Na Hrvaškem in Slavonskem je pa nad dvajset slovenskih profesorjev, kateri tam predavajo v hrvaškem jeziku, in bi gotovo radi domu prišli, ako bi jih vlada na slovenske gimnazije in realke poklicala.

Gledé šol bi se dal tedaj §. 19 brez težav izvršiti. Kar se pa c. k. uradnij tiče, ne pomanjkuje slovenskih uradnikov v Goriški grofiji, karnam je bilo čast že poprej dokazati, vendar so gori omenjene postave do zdaj brez uspeha. Kdo je tega kriv, ne moremo na tanko razložiti, to rečemo le, da to gospódo neka môra teži, ktero je treba odstraniti. Prepričani smo, da bi resen in oster ukaz od strani ministerstev odpravil vse zadržke, zlasti če se javne službe podelijo rojakom in to posebno pri c. k. nadsodnji v Trstu, kakor je to pri drugih narodih vpeljano.

Naj nam Vaše Veličastvo ne šteje v zlo, da se drznemo v tem oziru omeniti, ka bi se dalo vse to lažje izpeljati, ako bi dobili mi Slovenci namesto dveh nadsodnij v Gradcu in Trstu le eno nadsodnijo, in namesto štirih c. k. namestništev v Gradcu, Celovcu, Ljubljani in v Trstu le eno namestništvo. Najlažje pa bi se vse to napravilo, in ob enem nas Slovence navdušilo in nas osrečilo, ako bi se mi Slovenci ne samo administrativno ampak tudi narodno zedinili v eno kronovino: „Slovenijo.“

Vaše Veličastvo! V takih narodnih težavah in nadlogah zaupamo najbolj Vam milostljivi naš Gospod in Cesar, in če se tudi žalostnega srca bližamo Vašemu prestolu, tolaži nas upanje, da nam pride pomoč od Vašega Veličastva; drznemo se tedaj preponižno prositi:

Naj blagovoli Vaše Veličastvo ukazati, da se v goriški grofiji gledé šol in uradnij natančno in ostro izpelje §. 19 državnih osnovnih postav 21. decembra 1867 in da se vse vpelje, kar je v ta namen potrebno ali koristno.

Bog živi, Bog ohrani Vaše Veličastvo!

Dopisi.

Iz Dunaja, 25. maja. — u — [Izv. dop.] Gosp. Brandstetter iz Maribora je bil torej tudi tukaj med zbranimi nemškimi „Schmoki“, t. j. v slobu „nemških

beg, „Džindafic-Emin-beg — da vzdigne to, kar je kaurinova noga brenila od sebe, in da je ta kaurin tudi njegov pobratim? — Da, ko bi bila mene izbrala!“ — šepne sam sebi.

Beg se zamolči, a Marjanko izvedavo vpré okovanj. Mladi Turek čez malo časa zojet mirno govori dalje: „Fatima — v strahu, da mora zabiti tebe, ter postati moja kaduna, v tem strahu je izdala svojo ljubezen do hajduka, in ker se je sama prevarila z besedami, ukanila je tudi tebe. Ko bi mene ne bilo na oprezi, zdaj-le bi že spala Asraelu v naročji — a skoro bi bilo bolje meni, da je to res tako zdaj.“ — poluglasno pristavi.

Marjanko poobesi glavo potem razodetji, zopet je ljubezen z vso močjo jela plapolati v njem; ali pa mar Emin-beg nij dejal, da vrtnaj cvetici ne ugajajo gore, da jej nij po godi mrzlo zračje po gorah? Da, sam pa je sokol tudi znal, da ne umeje njenega srca, a Fatima, da bi hajduka ne poznala nikoli; poslovil se je tedaj od ljubezni, ločil se od nje, ali brezi kakove očite trpkosti, njegovega srca tiha bolest mu je bila bolj utjeha, nego gorje.

„Idiva tedaj, Emin!“ — nežno opomni in vstane.

„Čaki, pobratim!“ — zastopi mu beg pot. „Priseči moraš, da živej duši ne razodeneš, kako in kodi si všel iz te ječe, zato da delo, ki traja nekoliko mesecev že, ne pride na dan, in tvoja osvoboditev — da še večje nesreče ne pridrvi na Sarajevo. Kader pokne

tisti čas, izvé to tudi Mahmud-baša, toda sebi na pogubo.“ — pristavi z jezo v očeh in z resnim glasom, prime Marjanka zo roko in reče mu: „Prisezi!“

Hajduk, da-si zavzet zaradi tega, kar je izvedel, vendar-le je prisegel na Kriščevo vero, ker je Emin zahteval to.

Emin-beg nij žugnil ni besedice več, temuč potegnul je plamenico iz razpokline v skali in sam stopil pred prodor, ki je bil velik tako, da je kakemu navadnemu človeku bil dosti prostoren. Ko je Marjanko že v luknji, podade mu Emin plamenico, sam pak k otvoru privali kamen, ki je prodoru primerno vsekan bil tako, da najmanjša režica nij mogla izdati tega skrivnega pota. A nij bilo še dosti to: nagromadil je še velikih kamenov za otvor, morda za tega delj, da bi otlil glas v ječi na tem mestu baši Mahmudu ne izdal tajnega pota, po kem je bil pobegnul zaprti hajduk. To izvršivši vzame plamenico Marjanku iz rok in moléé komara pred njim. Ne dolgo časa, pa je sprejel ju čisti zrak, in po nekolikih stopinjah zagleda zvezdato nebo, kega se nij nadejal, da bi ga videl več kedaj, razen ob smrtnej uri. Gosta rosa je padala na zemljo; to jima je bilo znamenje, da se kmalu jame daniti. Emin-beg je bil vgasil plamenico že popreje, predno je stopil iz prodora, in z Marjankovo pomočjo je zopet različnega kamenja navalil pred vhod, kterege je gostogmovje skrivalo že tako dosti.

„Tam so tvoje gore,“ — Turek pokaže Drinskih

gor črne lesove na vshodu. „Pobratime svoboden si!“

Toda Marjanko se nij ozrl tjekaj, kamor mu je bil pobratim pokazal se svojo roko; nepremekljivo je s podobo najgorkejše hvaležnosti na obrazi strmél v bega Emina.

„Blagodejni Emin, ljubi pobratime!“ — ogovori ga zavzet in omeni: „Žal mi je, ker ne bodeš izveličan, zato ne, ker nijsi kristjan,“ — pristavi detinski milosrdno.

Emin-beg odskoči; oči se mu zaikré; segne po kinžal. „Kukavica!“ — vskipi jeza v njem, „jaz beg — da bi naposled bil še zaničljiv kaurin, — da bi zapustil jasnega polmeseca barjak (prapor), pod kem so za slavo bojevali, slavo uživali moji očetje?“

V teh Eminovih besedah je bil mohamedanskih Bošnjakov celi koran, kemu so poslušni, kolikor je moči fanatično, po izgledu fakirjevem*), slava, moč je njih voditeljica, obe jim je polumecec dal do raje, za tega delj so najfanatičnejši njegovi varuhi, kem nij do drugih koranovih zakonov, in to je krivo, da jih pravi Mohamedan pita s polovičnimi kauri.

A tudi, kakor je nevolja bila hitro vstala v njem, tako kmalu je nehala; do cela miran, le z očitkom na jezici stopi k Marjanku in oponese mu: „Kedaj sem jaz tebe ogovoril, da bi se pomohani? Ali meniš, da nijsem znal, da pobratimstvo sklenem s kaurinom?“

*) Fakir je beraški turški menih.

zaupnih (?) mož*, kakor jih je sklicala nova Presse. Kdo ga je poslal in v čegavem zaupanju je pomagal skleniti, morate Vi bolje vedeti. Čudno je, da iz Ljubljane ni nobeden priturinčkal „nemške interese varovat, kjer so v škodi in povsod v politiki le nemške interese pred očmi imet“, kar se pravi liberalno. Kako Dunaj o tem nemškem shodu in teh sklepih misli, posvetil je najbolj dunajski demokratični „N. W. Tagbl.“ ki primerja konferenco bankrotnih ustavovernežev tistim trem liverpolskim krojačem, ki so zaradi svojih osebnih pritoženj peticijo na parlament zložili in bombastično začeli: „Mi, narod angležki“ itd.

Razpust dež. zborov in državnega je vse osupnil, da si so vsi lahko vedeli, ka ta stvar priti mora. Situacija je s tem jasnejša, posebno jasna zaradi tega, ker česki zbor ni razpuščen. Kdor izmed nas je do zdaj tako dobre volje bil, da je Potockemu kaj zaupal, menda ga je že ta čudni dogodjaj podučil, da v Potockem ni Slovana nič, temuč le Poljak in Nemec. Kdor bo Potockega podpiral, slovanstva ne bo. To potrjuje tudi gotova novica, vsled katere je Potocki na Štajersko poročil, da on in vlada želi, ka se Rechbauerovci kot kandidatje podpirajo. Kaj Rechbauer pomeni, to mora biti zlasti Slovincem znano, namreč: ločitev Poljakov od Slovanov v ta namen, da se poteró laglje Čehi in Slovenci. Rechbauer je pravi vtelesni liberalizem fraze in nemškega doktrinarstva.

Iz Dunaja, 26. maja. —cs. [Izv. dop.] Prezanimljivo za težnje tukajšnjih nemškutarjev je eno vprašanje, katero je včeraj ud tukajšnjega nemškega društva in ob enem sovrednik enega največjih dunajskih dnevnikov, stavil na Slovence, ki hoče kandidirati za prihodnji deželni zbor kranjski. Naš „nemškutar“, ki je to kandidaturu bog vedi kje in kako zvohal, je vprašal Slovence prav po tovariško, kam bi se v lesenjači pred škotskimi đuri vsedel, ko bi ga deželni zbor kranjski poslal v državni zbor. A ni bil še dokončal tega vprašanja, ko si je sam segel v besedo in je pridél še tole vprašanje: Pred vsem, drugi prijatelj, ali ste avstrijskega mišlje nja (sind Sie österreichisch gesinnt?) Ta „österreichisch“ je „vrli“ nemškodružabnik tako naglašal, da se je po sili morala pred besedo „österreichisch“ slišati beseda „morebiti österreichisch“. Ali ste „morebiti“ dober Avstrijan — to je bilo prvo vprašanje, katero je ustavovernež stavil kandidatu izmed vedno zvestega in lojalnega slovenskega naroda, predno se je hotel ž njim dalje pogovarjati o tem, kam bi se kranjski kandidat v državnem zboru vsedel! Sicer je to le majhen intermezzo, kar Vam tú naznanjam in kar se je prigodilo tukaj v „Johannissgasse“, v tisti ulici,

Kaj je meni do tega, ali je moj pobratim Mohamedan ali kaurin bratrstvo, je svetejše, nego alkoran, ali pa tvoje sv. pismo.“

Marjanko pritrdi z glavo, da. „Ne kači se, ljubi pobratim, zato,“ — poprosi ga, „ker sem izbleknil svojo misel. Kriva je tega le bridkost, ker midva, pobratima, često v boji nasprotujeva drug drugemu.“

„Midva o nobenej priliki ne,“ — odvrne Eminbeg po svojej turškej modrosti; „ti sečeš moje tovariše, jaz pobijam pa tvoje. Kaj meni na mar to, če je ta ali ta kaur, zadet od moje olovnice, tvoj oča ali tvoj brat; saj nij moj pobratim. Ali,“ — pristavi in kvišku ozre se, „zvezde že bledé, varnejše bode tebi, da te ranej svitlobi skrijo lesovi v svojo senco, a meni, da me nobeno oko ne bode videlo, da pri tebi stojim tu-le“

Po teh besedah se poljubita po starem običaji in molče odideta vsak na svojo stran; urno je Marjanko koračil goram naproti, napósled pak je zginil očem bega Emina, ki je neprenehljivo gledal za njim.

„Res da,“ — Emin omeni sam sebi, „pobratimstvo nij lahko. Zdaj ide in pride mej svoje tovariše, pa bode zopet dalje sramotil mohamedanske vere barjak, a jaz sam sem mu moral odpreti vrata do svete svobode. Nesrečen dan je bil to, kterega sem se pobratil s tem kaurinom, ali — kar je, to je!“

Ko izgovori to, obrne se in hoče oditi, ali zatet — pomakne se nazaj; oča in kadi-effendi stojita za njim.

(Dalje prih.)

kjer ima finančno ministerstvo svojo palačo, od koder tekó različni dispozicijsfondski denarji — a pomenljivo in dokazljivo je za to, kam so avstrijski Nemci že porinili svoje politično stališče.

Iz Berkinije, 16. maja. [Izv. dop.] Denes na 16. maja je bila pri nas v Materiji na Krasu v drugo volitev za občinske odbornike, ker prva, akoravno je bila pred novim letom redno dovršena, je bila po vpljivu dveh lahono-nemškutarjev, sedajnega nadžupana g. K. in g. okrajnega glavarja Cl. ovržena. Ne iz strasti nego s pravicoljubnostjo pišem te vrstice. O določeni dobi stopi g. okrajni glavar s dvema orožarjema v nadžupanovo pisarno in volitev se prične. Može iz berkinskih sel skoraj vsi za narodne odbornike glasujejo. Samo Golčani z velikega čičkega sela, kar jih je bilo, bilo pa jih je le malo k volitvi prišlo, in le mala pesčica podkupljenih berkinskih breznačajnikov se oglašuje za lahonsko-nemško Kastellitzevo stranko. Se vo da narodna stranka zmaguje, kar omenjenima gg. nemškutarjema preveliko priglavico dela. Pa zdaj si jo šegavi nemčur g. K. dobro vmisli. Je pa ta g. K. silno bogat in premožen. Ko opoldne volitev zaradi obeda prestane, pokliče Čiče Golčane v svojo gostilnico in jih dobro napase, jim izroči snopič bankovcev in jim reče: tecite hitro domo, delite možem peneze in naznanite jim, da po volitvi jih čaka okusna večerja. In ako bi to ne pomagalo, recite jim še: da sam g. okrajni glavar vsakega pod kaznijo 5 gld. na volitev kliče. In res v dveh urah pridrdra na kolih velika četa pijanih Čičev, akoravno lastnih selskih kol nimajo, v volilno sobo, in z divjo silo napadejo izobražene berkinine, kar je tak ravs in kavs napravilo, da celo g. okrajnemu glavarju srce v hlače pade, in da jo slednji pobravši svoja kopita s svojima orožarjema pobriše. Ves trud celega dneva je nič in tudi volitev je nič. Gosp. okr. glavar bo moral osnovati v tretjič volitev.

Denes se je mož lahko prepričal, kdo je tisti, ki smutnjo dela, kdo je tisti, ki podkupljuje, koliko bogati g. K. pri svojem domačem ljudstvu velja. Kako žalostno spričevalo zanj, da pri neprobujenih, sirovih, akoravno sicer ne slabih Čičih s tako nesramnimi sredstvi pri takih prilikah obrambe in podpore išče. Gosp. okrajni glavar pa naj bi bil prvo redno dovršeno volitev potrdil, in ne stvar, koja hudo kri dela, enemu samemu nepriljubljenemu možu na korist tako nepraktično in nepremišljeno naprej tiral! Ali poznamo se in vemo, za kojim grmom zajec spi! Da bi denes med izobraženimi berkinimi mož ne bilo, koji so umeli razpaljene može krotiti in meriti, bilo bi krvi, da bi bilo joj in groza, in kdo bi bil vse to na vesti nosil! Nikar naj gosp. okr. glavar ne misli, da bo njegov ljubljeneč g. K. kdaj več zmagal, ne mogoče mu je. Ljudstvo se je prebudilo, pozna svoje prave prljatelje, in čem dalje, bolj se jih bo držalo. Zakaj ljudstvu človeka siliti, ki mu je trn v peti in ga ljubi kot zelenega pajka.

Zakaj se vi gosp. glavar, ki se za narodnjaka štejete, tako narodnih nadžupanov bojite, da zaradi tega straha sebi in ubogim kmetom, kojim ni lazno dan gubiti, toliko potov, težav in troškov pouzročujete!? Čemu še enkrat tretja volitev!? Čuvajte se, da se pri tretji volitvi, koja mislite z oddelkom (kompanijo) vojakov osnovati, ne pripetijo žalostni dogodki. Videant cons . . . Vi pa narodni berkinini, izobražujte se, kakor ste lepo počeli, in pokažite pri vsaki priliki kakor ste tudi denes, da ste narodni, izobraženi, in da ne računate na denar, krepke pesti, nego na duševno imenitnejšo moči.

Politični razgled.

Palackijeva nazočnost na Dunaji daje povod političnim kombinacijam. Eni trdé, da je prišel samo k svečani letni seji akademije znanosti, drugi hoté vedeti, da je prišel iskat novih dotik z vlado, tretji poročajo o njegovih dogovorih z „ultramontanci“ in „fevdalci“.

„Politik“ piše menda vsled dogovorov z dotičnimi voditelji, da Čehov, Moravcev in Tirolcev ne bode v državnem zboru. Iz te štilizacije moramo

soditi, da so Slovenci zopet enkrat zamudili stopiti v dogovore z državopravno opozicijo. To se nam zdi napačno, kajti da od Nemcev ne dobimo nič, to je jasno in za samostalno opozicijsko postopanje smo preslabi.

Grof Lažanski, od leta 1848. sem boritelj za česko državno prava oglašá v „Pol.“ svoje misli v tej zadevi in pravi med drugimi: Ako bi dali Čehi katero koncesijo, t. j. ako bi odstopili od ktere svojih tirjatev, potem bi moral jaz iz vsega prepričanja zaklicati: „Finis Bohemiae“!

Česki listi zdaj marsikaj oglašajo iz Potockijevih razgovorov. Tako pravi „Pol.“, da je Potocki sam imenoval sedanji volilni red krivičen, in zdaj bode vendar na podlagi te krivice delal nove „pravice“.

Dogovori s Poljaki so se še v četrtek nadaljevali. Kaj se je dognalo, ni znano. Nekteri trdé, da je čisto gotovo, da pridejo Poljaki radi v državni zbor.

Lapenna in Banhans sta se na svojem potovanju v Dalmaciji prepričala, da ta dežela nima tal za te centralistične ovenelosti. Ljudstvo je često sijajno kazalo svoje antipatije proti centralističnima popotnikoma, mnogih krajih si še na deželo nista upala, ker se jo ljudstvo mnogobrojno zbiralo in hotelo dejansko pokazati svojo hvaležnost za véšala, s kterimi se je nedavno v Dalmaciji vladalo.

Ogerski ministerski predsednik Andrassy je na Dunaji. Pravijo, da je prišel vravnat le nektere personalne ogerske zadeve. Gotovo se hoče ogerski grof vsaj informirati o sedanji situaciji na Dunaji, saj se sploh njegovemu vpljivu pripisuje, da so se razpustili tako mahoma vsi deželni zbori in da se je izvzel od te naredbe samo česki.

„P. Naplo“ si je dal iz Karlovcev telegrafirati: Miletič je v srbskem kongresu izrekel, da se mora kongres pečati tudi s političnimi in državopravnimi vprašanji. Pričakujejo, da se bode kongres razpustil. —

Razne stvari.

* (G. drž. poslanec dr. Toman) je na Dunaji hudo zbolel in že več dni ne more iz postelje. Kakor vidimo iz prijateljskega pisma, vnela se mu je oprsna mrena in mogoče bi bilo, da bi ga bolezen na tedne vezala na posteljo ali vsaj na sobo, kar bi bilo tem bolj obžalovati, ker bi ravno zdaj in ravno njegove politične delavnosti Slovenci tako živo potrebovali. Upajmo pa, da je naš poročnik videl in sodil prečno in da g. dra Tomana v kratkem ozdravelega zopet vidimo tam, kamor ga narod želi in kjer ga tako nujno potrebuje.

* (Delavsko izobraževalno društvo) v Ljubljani bode imelo v nedeljo 29. maja popoldne ob 2. uri svojo mesečno sejo v križanski dvorani. Program tega shoda je: 1. Poročilo in posvetovanje pravil za blagajnico za bolne in onemogle delavce (kranken-invalidenkasse). 2. nasveti posameznih delavcev. Društvo se prav dobro razvija, kakor se nam piše. Šteje 300 udov, v Trnovem ima svojo sobo za svoje namene in tam okolo 16 nemških in slovenskih časnikov. V društvu je zvečer prav živo gibanje; pevsko društvo ima 36 udov, Nemci se prav radi učé slovenskih pesem. Tudi knjižnica si je že nekaj pridobila, samo bi bilo želeto, da bi tudi slovenski rodoljubi nekoliko več pozornosti obrali temu društvu.

* (Prostovoljno požarno društvo) v Ljubljani ima že svoje težave, prepri so na dnevnem redu. Odbor je jako nevoljen zaradi gospodarenja in arogance drugomestnika J. Janeža, sina znane „tausendguldenlože.“ Odborniki hoté tirjati, da se g. Janež zopet zgubi v svoje privatno življenje, ker je v društvu samo za napoto.

* (Dramatično društvo) je te dni razposlalo imenik svojih udov in 8, 9, 10, 11 in 12 vezek „Slovenske Talije“. V imeniku smo pogrešili marsikterega znanega narodnjaka. Društvo si res pošteno prizadeva kolikor mogoče ustrezati svoji nalogi in ne moremo umevati, zakaj se veliko občinstvo dozday gledé tega marljivega društva kaže še tako apatično.

Enotni drž. dolg v bankovcih . . . 60 fl. 15 kr.
Srebro 121 " — "
Cekini 9 " 83 "

Ponudite sreči roko!

(1) **100.000** tolarjev

v najsrečnejem slučaju kot najvišji dobiček ponuja najnovše veliko denarno žrebanje, katero je dovolila in garantirala vojvodsko braunschweigska deželna vlada

Potegnili se bodo samo dobitki in sicer se bodo po črtežu v 6kratnem žrebanju v malih mesecih gotovo določilo **29.000** dobitkov, med temi so glavni dobitki po 100.000, 60.000, 40.000, 20.000, 15.000, 12.000, 2krat 10.000, 2krat 8000, 3krat 6000, 3krat 5000, 12krat 4000, 34krat 2000, 155krat 1000, 261krat 400, 383krat 200, 18600 à 47 etc.

Prihodnje dobitno žrebanje te velike od države garantirane denarne igre je uradno določeno in se bo vršilo

že 9. in 10. junija 1870

in zanj velja

1 cela izvirna državna srečka le f. 7. —
1 pol " " " f. 3. 1/2
1 četrt " " " f. 2. —

ako se ta svota d o p o š l j e v avstrijskih bankovcih.

Vsa naročila se takoj izvrše z največo skrbnostjo, in dobi vsakdo od nas izvirne državne srečke sam v roke.

Naročilom se potrebni uradni črteži gratis pridate in po vsakem žrebanju pošljemo svojim deležnikom brez naročila uradne liste.

Dobitki se pošteno plačajo pod državno garancijo, in se ali neposredno pošiljajo ali po želji deležnikov izvršujejo po naših zvezah v vseh večih mestih Avstrije.

Naš debit je zmerom srečen in smo nedavno imeli med drugimi bistvenimi dobitki 3krat prvi glavni dobiček pri treh igrah vsled oficijelnih dokazov in smo jih našim deležnikom sami plačali.

Seveda se sme pri tako solidnem početju povsod gotovo računati na živo udeleževanje, torej naj se že zaradi bližnjega žrebanja vsa naročila brž ko brž pošljejo na

S. Steindecker & Comp.,

bakina in menjška kupčija v **Hamburgu.**

Kupujejo in prodajajo se vsakojake državne obligacije, železniške akcije in posojilne srečke.

P. S. Zahvalujemo se za dozdej nam skazano zaupanje in pri začetku novega žrebanja k vdeleževanju vabé si bomo tudi v prihodnje prizadevali, da si zadobimo popolno zadovolnost naših interesentov s hitro in realno postrežbo. G. P.

Edina zaloga najnovjših znajdeb.

(8) **Svarilo.** Po meni v kupčijo spravljena „Pasta Pompadour“, ki je kot izvrstna skokoma našla obče priznanje, nekoliko časa neke firme ponarejajo, naj torej p. n. občinstvo zvê, da se edino prava izvorna obrazna pasta dobiva le pri podpisnem. Ona hitro vse odpravi spuščaje na obrazu, sajevce, pege, šinje, sploh ohranjuje, olepšuje in mladi obraz. Piskere po gl. 1.50.

Vse je mogoče. Kdo bi bil prej vrjel, da se bo znašlo, kako oko varovati pri vtikanji niti v iglo; s prostim prav umnim orodjem se je posrečilo, da more slabo oko tudi v mraku v najtenjo iglo lahko vdeti nit, in velja ta strojček s podukom le 25 kr.

Zobje ne bolé več. Vsak zobobol izvirajoč iz reume ali prehlada se mahoma ozdravi z novimi berolinskimi zobnimi kapljami. Poroštvo tako gotovo, da se vrne denar, ko bi kaplje ne pomagale. 1 flaçon s podukom 80 kr.

Politur-Pasta. Neprecenljiv domač pomoček, s katerim vsakdo lahko zastarelo ali oslepele pohištvo itd. prelep politira. Škatljica s podukom za celo garnituro 80 kr.

Snažilna krogla za srebro (putz-kugel), izvrsten pomoček ponoviti in osnažiti oslepele kovinske predmete. Nepogrešljivo za zlatarje in srebrarje, po 5 kr.

Regulator za vse ure je regulirana solčna ura s komposom, vsacemu priporočljiva, ker se po njej gotovo vsaka mehanična ura dá vrediti; fino po 25 kr.

Štupa za pranje. S to štupo si prihraniš čas, delo in denar, zlasti pa se perilo bolj varuje, kakor sicer. Funtni paket po 22 kr.

Amerikanske patentirane zavarovalne ključavnice, izvrstno delane, proti vsacemu lomastu, manje po 30, 40, 50 kr., večje po 70, 90 kr. 1 gl., velike z 2 ključama po 1 gl.; k popotnim torbam po 25, 40—50 kr.

Praktični so ostrogi za hlače, ki pri slabem vremenu hlače branijo omadeževanja, par po 10 kr.

Angleške škarje iz najboljšega jekla, različne vrste različno po 20, 25, 30, 35—45 kr., verižica 10 kr.

Prav koristne so nove mašinske olovke, brez sitnega ostrenja, tudi se špice ne lomijo: v les vdelane po 10 kr., v kost po 15 kr., s peresnim ročnikom in nožem 90 kr.; potrebna tekočina za 3 mesece 10 kr. Kos union-radirgumi za svinec in tinto 5 kr.

Nog ne premakati je vsacemu svetovati. S pomočjo izvrstne Metzgerjeve apréture za usnje, ki dela usnje mehko in nepremakljivo, tako da se tudi še dolgo nošeni črevlji ne premočijo, najbolje se doseže ta namen. 1 flaçon po 60 kr.

Najnovše Ligoine-žepno netilo, najrabljiveje te vrste, tudi za nekadivce priporočljivo; v njezni mali obliki navadne netilnice je zvezano z lampo, ki ima za 1 uro netila, da je pri čestih prilikah luč hitro pri rokah. Cena zato tako nizka, da se bolj razširijo. Po 50 kr.

Perzijsko barvilo za lase, s katerim se mahoma sivi lasje ali rujavo ali črno pobarvajo; ob enem ohranjuje naravno čvrstost. Ono je iz zelišč in vse neškodljivo. Karton s podukom 2 goldinarja.

Ceno vseh svojih stvari naznanjam brezplačno in pošljam zapisnik na dom.

Ob enem prebivalce na deželi opominjam na moj komisijski oddelek, ki je edina kupčija te vrste, kjer se najmanjše in največe, naj bo ktere kupčije koli, hitro in po ceni oskrbi, torej se priporoča obilnim naročilom.

Prva avstrij. komisijska kupčija **A. Friedmana na Dunaji, Praterstrasse 26.**

Najnovjša štupa za rjó, garantirana. Z njo se odpravijo vse rjavine s platna, svile in drugih tkanin, tudi z jekla in železa.

Proti tatvini varuje angleška tinta za zaznamovanje, ktere porabljene ni več spraviti s perila in vedno ostane frišna. Priporočati jo je gotovo vsaki gospodinji. 1 flaçon velja le 20 kr.

Obročci za kurja očesa iz angorske volne, 12 za 25 kr.

Angleški lak za usnje, kateri dela usnje mehko in ga lakira ko zrcalo; mal flaçon 25, velik 45 kr.

Tekoč lim. Nepogrešljiv v vsaki hiši, ker si lahko vsak sam oskrbi v vsakem gospodarstvu pripetijoče se pravke; ta lim se drži leta in leta in se mrzel rabi. Velik flaçon po 25 kr.

Nedišeče, nepremočljive posteljne vloge, braneče proti premakanju pri otrocih, bolnikih in otročnicah; po 90 kr., gl.: 1, 20, 1.50, 1.70.

C. k. privil. saponinsk masten éter v kratkih trenutkih odpravi vsakojake madeže iz vsake obleke in tkanine brez izjeme. Ta novi izdelek v svojem učinku prekosi vse enake fabrikate, ker nobene barve ne oškoduje, se mahoma posuši in ne diši. Priporočljiv tudi za čiščenje rokavic. Flaçon s podukom 40 kr.

Univerzalna snažilna štupa (putzpulver), s katerim se dá vsaka kovina, zlato, srebro, brons, pakfon, jeklo, bakro itd. očistiti in polirati.

Štupa proti potečim se nogam odpravi sitni pót na nogah in iz njega izvirajočo smrajo; tudi obutalo konservira. Škatljica s podukom za 3 mesece dovolj po 50 kr.

Pariški universalni kit nerazrušljivo in hitro zveže ne le steklo, porcelan, kamen, morsko peno, les itd., ampak tudi različno združuje: n. pr.: les s kovino, porcelan s steklom itd., tako da je kakor en kos. Paket tega vsaki hiši potrebnega blaga le 10 kr. Tak kit tekoč prav dober, flaçon 30 kr.

Pečatne marke za pisma, ki so zaradi ročnosti, cene in gotove zaporice boljše kakor oblati ali vosek, najlepše, z vsako firmo, grbom, imenom ali monogramom. 500 mark po gl.: 1.30, 1000 mark 1 gl. 60 kr.

Regulator-peresa popravljiva za vsako roko in vsak papir, tako da je z istim peresom mogoče najtenjše kaligrafične, pa tudi najdebelejše črte pisati. 12 peres 24 kr.

Prave angleške britve z dvema nožema po 20, 30, 40 kr.; s 3 noži po 50, 60 kr.; najfineje s 3 noži po 60, 70, 90 kr., 1 gl.; s 4 noži 80 kr., gl. 1, 1.20.

Najviše patentirana mišnica za miši, podgane, krte in skričke. Prodaja se z garancijo velika kositarjeva posoda po 1 gld.

Najbolje zdravilo ohraniti si frišne lase in bele ali sive počrtniti je oreho vo olje; vsi kemični preparati so škodljivi. Učastujem se naznanjati, da imam bogato zalogo nepokvarjenega orehovega olja.

Igrače in društvene igre.

Skrbljeno je za vsako dete, mlado in staro, bogato in revno. V Beči ni druge kupčije, kjer bi bil tako razen izbor in bi se tako ceno prodajalo. Razne zanimive znanostne igre za šolarje, in ogromna izbirka novih zanimivih družabnih iger za otroke vseh starosti i. t. d.

Nekoliko teh iger:

Krasno oblečene punčike, po kr.: 30, 50, 80, gl.: 1, 2, 3, 4.
Neoblečene punčike, po kr.: 10, 20, 30, 40, 50, 80, gl.: 1, 2.
Mehanične tekajoče punčike z glasom in gibljivo glavo, rokami in nogami, po kr.: 70, 90, gl.: 1.20.
Lotarije in tombole po 20, 30, 50, 80 kr.
Kladivo in zvon, kr.: 10, 20, 30.
Domino, po 20, 30, 50, 80 kr.
Šah, fino, s figurami, gl.: 1.30, 1.50, 2.
Kegljji, po 10, 20, 40, 60, 80 kr.
Nagajive igre, po 20, 30, 40, 60, 80, kr., 1 gl.
Gradbene omarice, po 20, 40, 60, 80 kr., 1, 1.50, 3 gl.
Kubus-igre, po 30, 60, 70, 90 kr., 1.20, 2 gl.
Risarski aparati, kr.: 30, 60, 90.
Kasete za delo, kr.: 60, 80, gl.: 1, 1.50, 2.
Piano, po 1.50, 2, 3, 4.
Pozavne, trompete, bobni, vijoline, gitare, melodiji, dude, harmoniki, cimbele in drugi instrumenti jako cenó.
Igrače za nespametne otroke iz lesa in kavčuka, po 15, 20, 30, 50 kr.
Razne živali namemu, po 5, 10, 20 kr.—1 gl.
Živali čisto naravno delane, 50 kr., 1—2 gl.
Druge igre, 1000črne izbirke, 10 kr.—4 gl.
Družabne igre po 30, 50 kr., 2 gl.

Najnovše knjige s slikami, za deklice, z ali brez teksta, po 10, 15, 25, 45, 65, 80 kr., 1 gl.
Brez poduka se otroci učé brati po novih omaričah za branje s slikami, 1 o. 1 gl.—Igraje se otroci učé raznih del na rokah po novih delavskih solah, ena taka 80 kr., gl.: 1.20, 2, 3.
Globusi po 50, 80 kr., 1, 1.50, 2 gl.
Laterna magika, imenovana čarobna svetilnica, prijetna zabava za mlado in staro, s 2 podobami, po kr.: 65, 85, gl.: 1.50, 2, 3, 4, 5.
1 majhen steklen instrument, imenovan čudežni ptič, s katerim se more posnemati petje vsacega ptiča, ta jako zanimiva stvar velja le 25 kr.
Kovčeg angleška orodja, napolnjen z vsakojakim hišnim orodjem, po gl.: 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 4, za otroke po kr.: 25, 35, 60, 80, gl. 1.
Izvrstne Fröbelnove igre za samodelovanje, največa izbirka za deklice in dečke vsake starosti, 1 igra po 80 kr., 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50 gld.
Tiskarnice, popolne, z abecedami in potrebnimi, za odraslene otroke 80 kr., gl.: 1.20, 1.80, 2.50, 3, 4—5.

Čedna knjižica za zaznamovanje in pletenje s 30 novimi obrasci, po 5 kr.
Razne igrače v škatljice izdelane v stoterni izbirki, za deklice in dečke, po kr.: 10, 20, 40, 60, gl.: 1—2.
Zanimajo in kratkočasijo
novi salonski umetni ognji, brez slabega duha, raznovrstni, po kr.: 3, 5, 8, 10, 15.
Ognjišča, kuhinje, hlevi, prodajalnice, sobe, saloni, vse z ali brez oprave.
Otročja gledišča po 35, 60 kr., 1.20 gl.; hranilnice po 10, 20, 30 kr.; metamorfozne igre po 20, 40, 60, 80 kr.; roulette-igre po kr.: 35, 50, 80, 1 gl.; tekoče miši po 50 kr.; tekoče železnice po 2, 2.80 gl.; otročje ure, fine z bilom po 35 kr., drugačne po 10, 15, 20, 30, 40.
Pistoleti, karabinke, puške s pokom, po kr.: 20, 40, 80, gl.: 1, 1.30, 1.50.
Kositarjeve sablje po 20, 30, 40, jeklene po 90 kr., 1.30 gl.
Raznovrstne magnetične igrače, ki v vodi plavajo za magnetom, 1 škatljica po kr.: 10, 20, 30, 50, 80, gl. 1.
Porcelanast servis za kavo, čaj, jedila po velikosti, kr.: 60, 80, gl.: 1.50, 2, 2.50.

Jako zanimive in kratkočasne za vsako starost so čisto novo sestavljene čarobne kasete. To so čedne kasete vse z natančnim podukom, tako da vsakdo lahko copra s la prof. Bosco, 1 kaseto po pripravah po gl.: 1.40, 1.80, 2.30, 2.80, 3.50.
Zemlja in njeni prebivalci, za umne otroke jako priporočljivo; to je étui s globom pravilno delanim in vsi svetovni prebivalci v svojih narodnih nošnjah, pod vsakim 3jezično ime, velja samo 35 kr.
Živali s kožo preoblečene, prav trajljive, po kr.: 35, 50, 80, gl.: 1, 1.30, 1.50, 2.
Razne živali z naravnim glasom po kr.: 50, 80, gl.: 1, 1.30, 1.50, 2, 2.50.
Kositarjeve prav trajljivo delane kočije, cabriolets, fiacres, comfortable in drugi večji in manji vozovi, vsi s konji, po kr.: 30, 50, gl.: 1, 1.50.
Dunajska konjska železnica, železnice in barke po kr.: 50, 80, gl.: 1, 1.50.
Fotograf, zabavljiva igra, s katero je res mogoče fotografije delati, s podukom, po 20, 40 kr.
Amerikanska vojaška igra, ali 8 konje združeni v enega. To je amerikanska svobodna zastava, ki je ob enem trompeta in pokojča pistolja. Prav čedno po 80 kr.

Mnogo drugih iger, ki jih ni moč imenovati, dobivajo se po tej ceni edino v podpisani zalogi. Zapisniki cene, ki so vsi jako zanimivi, razpošiljajo se gratis. (6)

Krasobazar, A. Friedmann na Dunaji Praterstrasse Nr. 26.